

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 432.

Az ország elszegényedése.

Néhány év előtt egy neves magyar író és publicista kiadta a büszke jelszót: harmincmillió magyar.

Azt jelentette ez a jelszó, hogy nem szabad nyugodnunk mindaddig, amíg harmincmillió ember ajkáról nem cseng a magyar szó és az ilyen hatalmas nemzet aztán mindörökké megmarad a hullámozó tengereken. Amikor ezt a jelszót kiadták, Magyarország Európa szaporodó népei között az első helyen állt és így jogos volt a messze jövőbe vetett remény, hogy eljő az idő, amikor a harmashegy és a négy folyam országában harmincmillió ember fogja beszélni zengzetes nyelvünket. Sajnos, azóta sulyos változáson mentek keresztül népszaporodási viszonyaink. Körülbelül öt esztendő óta azt bizonyítják a statisztikai kimutatások, hogy Magyarország népszaporodásában stagnálás állott be és már most biztosra lehet venni, hogy az 1910-iki nagy népszámlálás ki fogja mutatni, hogy a percentuális szaporodás tekintetében több mint hatvan százalékot es-

tünk vissza 1900-iki eredménnyel szemben.

Szomorú eredmény és megdöbbentő perspektíva! A visszaesésnek okait kutatjuk, találunk vidékenként százat és százat. A legsúlyosabb hatással volt a népszaporodásra a kivándorlás, amely hét év alatt több mint egy fél millió embert ragadott ki a hazai levegőből. A kivándoroltak kilencven százaléka munkabíró férfi és asszony, a legjobb szaporodási anyag. Természetes, hogy ezt a hiányt szörnyen megérzi az ország népesedése.

A másik ok a sulyos gazdasági viszonyokban keresendő. A szegény ember, nemcsak a munkás, de az intelligensebb ember is nem örül manapság, ha gyermeke születik, mert ez sulyosan megnehezíti az élet föltételeit. Mind nagyobb részt vesz a kenyérharcban az asszony és ha gyermeket szül, melyet föl kell nevelnie, ez a kenyérkeresetben gátolja, ami nagyon kedvezőtlenül befolyásolja a háztartás költségvetését. Sok helyütt valóságos csapásnak tekintik a második gyermeket is. Innen van az, hogy oly szörnyüségesen tért hódított a meddőség művészete, a nagy városban épen úgy,

mint a világ háta mögött levő paraszt tanyán.

A szülők nem akarnak gyermeket és hogy milyen rémesen el van terjedve a gyermektelenségi rendszer, arról csak az orvosok tudnának beszélni borzalmas dolgokat. Most már nem az egygyermekrendszer dul, hanem a gyermektelenségi rendszer: ennyire elfajultak a viszonyok. A nehéz munka, a nyomorúságos életmód is hozzájárul a szaporodás korlátozásához. Mindezen bajoknak egyetlen egy orvossága van, az, hogy kedvezőbb gazdasági viszonyok közzé jusson az ország. De hogy mikor lesz ez meg, annak csak a jó isten a megmondhatója. Egyelőre nincs rá kilátás. Talán, ha megkaptuk volna az önálló vámtérfületet, nagyobb bizonyossággal remélhettük volna a közzgazdasági viszonyainknak javulását, de kedvezőbb szimptomának kell vennünk azt, hogy Amerikába szakadt véreink ott megélni nem tudnak és ezért visszavándorolnak.

Ez a visszavándorlás a legbiztosabb eszköz a kivándorlás megszüntetésére. S miután a kivándorlás által okozott vérvesztés a nép szaporodásában, illetve a népfogyat-

Egy szegény rajongó.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Írta: ifj. Wohlmann Károly.

Már alkonyult. A nyári est balzsamos illata terjengett szerte. Almsan bólintgatott virág, fu, kalászkok ezre s fáradtan köszöngettek az ég peremén uszó rózsás felhőket. Egy bucsu szűz még reá lopta a süttő lombra utolsó csókját, amint a szellő halk lebbentve hímáta a karcsú galyakat, biborszegélyes sötétzöld tenger zugott a fatyolós léghen.

A fűszálak sejtelmes zümmögéséből ki-ki tetszeit a csobogó kis ér moraja, csacsakán rohant tova az árnyas sudarak elől, ki a szabad pázsitot csókdosni, majd lombhán elpihenni a korhadó fűzek alján.

Ott a kerten tul, hol elül a kastély zsvivejlő zaja, hol cae des minden, csak az est hajnal csodás zizzenése rendet kábitó hangulatban, hol a felhomályban a képzelet szövi káprázatát... ott álltál te mint egy mesebeli tündér kőd himezte patyolat lep-lében. Merően bámultál le a roskatag palló-ról le, az unton megújuló, ismét elsimuló fodrokra...

Szemed vágyódva követte utjukon, miglen eltuntek s belevesztett a mir djobban erősbödő szürkeségbe... fejed ott nyugodott kezre hajolva, ne engtel... ábrandoztál szerelemről, üdvörl, ká hozatró.

Lassan közeledtem feléd, lenyugözött a látvány. Tekintetem tova siklott: a kéklő messzeségbe, de... visszatért reád... Keres-ted a virágok között, mint királynő azt ami után én vágyódtam, ami lenyugözött... meg-bénított s csak üzött untaian, kerested a boldogságot.

Ügyet sem vetettél reám, önmagadba megrémültél. Néha fölvetéd fejed, dacosan rázítad; fűrtöd sóéje elborit. Tetova léptek vittek feléd. Pillanatra hittem tán szentség-törés most megsavarni téged, kiragadni andalgássádtól, csak azért hogy láss... hogy meghaligass... szeress.

— Előted álltam! fölrezentél riadtan néztél reám, vártad: vaj' mi lesz?

Félénkséged, még akkor is látható hal-laványságod carult mindent: gondolataid másu. kalandoztak s most én állok eléd.

— Maga it? kérdéd bámulva, tompán remegő hangon s egész lényedből azt olvas-tam ki, miért most, itt — én?... S én féltém, összerázkódtam.

Ez hát a vágyva-vágyott viszontlátás?

Ez az mibe minden reményemet vetettem? Elhűnt a sok szép szó, mit mondani akartam neked, meg gondolkodni sem tudtam, csak zavartan hebegtem:

— Véletlenül... erre jártam...

Néma hallgatás! Néztük egymást, kitálhadt arcemből: hazugság minden szavam, mert — igazat mondok!

Percek teltek el. A forró pára, mit a föld küldött föl az ég fele, rá nehezedett lel-künkre. Egy határozatlan érzés zsbongott bensőnkben.

Közöttünk a természet bája, elbódított... megtört. Erőd lankadt! Mint az álmodó, úgy álltál előttem, egy réveteg sugár lelkemig hatott szemedből: ez volt a vesztéd... ez volt a vesztém!

— Ilonka! — Édes Ilonka!... Ne várjon tőlem szóviragot!... Nem azért jöttem! Csak érezni tudok, de azt végtelen.

Érezni, hogy mindenem... hogy szeret-tem!... Magáért jöttem, jöjjön velem!

Feljött az első csillag. Kigyult halványan, elhalt a nesz — ketten voltunk, a méla táj első-étült.

Szerettem volna lábaidhoz borulni lázas homlokommal átlopnai szivedbe szerelmemet

Valódi japán disztárgyak, Fali képek, diszkardok, virágvázak, tintatartók, nipek stb. remek kivitelben, olcsó árban kaphatók

Aczél Henrik

modern antiquáriuma és zeneműkereskedésében

◀ Piac-utca a ref. kistemplommal szemben. ▶
Telefon szám 575.

kozásban a legsúlyosabb szerepet játsza, remélhető, hogy ez a baj megszűnik.

Politikai hírek.

A politikai helyzet. Mint értesülünk, a tegnapi minisztertanács nemcsak horvát ügyekkel, hanem a parlamenti helyzettel is foglalkozott. A minisztertanács elhatározta, hogy a kvótajavaslatot ebben az évben okvetlenül letárgyalatja, miért is a képviselőház szünete csak a két karácsonyi napra fog szorítkozni. Az eddigi megállapodások szerint a Ház vasárnap is ülésezni fog. A vasárnapi ülés csak abban az esetben maradna el, ha a képviselőház a kvótajavaslat általános vitáját szombaton befejezné, amire azonban nem igen van kilátás, mert a horvát obstruktorokon kívül még több magyar képviselő — mint Vázsonyi, Pető és Mezőfi — készül felszólalni. A vita gyorsítására Justh helyett, aki pénteken hazautazik Toronyára, Rakovszky és Návay fognak előkölni, akik a kvótajavaslat részletes tárgyalását a megfelelő korlátok köze fogják szorítani.

A horvát képviselők ma is azt hangoztatják, hogy rájuk nézve a helyzet nem változott és ők a harcot tovább kénytelenek folytatni. Tegnap az orthon lévő delegátusokat társulatilag Budapestre rendelték, hogy a kvótajavaslat szövegeit szaporítsák. Supilo, aki a horvát obstrukció főrendezője, a folyosón tegnap úgy nyilatkozott, hogy a horvát-szerb koalíció magavartását a bán személyében való változás nem befolyásolná. Akar Rakodczay, akár Rauch a bán, ők a harcot folytatják, amíg a magyar kormány velük meg nem egyezik. A horvátok hangulatán meglátszik, hogy ők már szeretnének valamelyes bekét kötni, de Wekerle most már nem akar szóba állani velük.

A horvát obstrukció.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 19.

Justh Gyula elnököl az ülésen.
Herman Ferenc a kérvényi bizottság elnöke jelentést tesz a bizottság tegnapi

üléséről. Kéri, hogy a jelentést nyomassák ki, osztassák szét és annakidején tüzzék napirendre (Helyeslés.)

Bodóczy János a közoktatásügyi bizottság ügyeiről tesz jelentést.

Hédervári Lehel, a mentelmi bizottság előadója jelentést tesz Supilo Ferenc és Popovics Dusan mentelmi ügyeiről. A bizottság megállapította a tényállást, amely szerint Pop Cs. Janos beszéde közben Popovics reiters módon zavarta az előköt.

— Nyim igaz! — kiáltozzák a horvátok.

— Igaz! Csend legyen!

Hédervári Lehel felolvassa a napló idevonatkozó részét. Supilo szintén részt vett a tumultusban. (Nagy zaj a horvátoknál.) A horvát képviselő urak a mentelmi bizottság előtt egészen masként viselkedtek. Magyar nyelven beadott védelmi iratuk ellenére is tény, hogy miattuk a Ház percekig nem tudott szóhoz jutni. A bizottság javaslata az, hogy Supilo kövesse meg a Házat. Popovics Dusan képviselőnek dec. 20-tól 1908 január 5-ig való kizárását indítványozza.

Banjanin János: Ez Wekerle-bizottság. **Mazsuranics Bogoszlav**, mint a bizottság kisebbségi előadója, horvátul beszél a bizottság javaslata ellen. A horvátok viharos helyesléssel fogadják beszédét.

— Kueséber! — kiabálják feléjük balról.

Elnök: A képviselő ur azt mondotta, hogy a bizottság politikai tendenciával ítél. Ezért rendreusítottam. Ha így folytatja, megvonom a szót.

— Helyes! — Kiáltozzák.

Szokoly Tamás: Már rég kellett volna.

Elnök: Nem tarok s minifele utasítást. Rendreusítottam Szokoly képi elő urat.

Mazsuranics Bogoszlav folytatja horvát beszédét. Mikor végre befejezi, a horvátok viharosan tapsolnak.

Elnök utólag rendreusítja ismételtlen a szónokot, mert meggyanusította a Házat.

Következik a szavazás. Előbb a Supilóra vonatkozó határozatot fogadják el nagy zajban. Ugyancsak elfogadják a Popovics Dusra vonatkozó javaslatot is. Ellene szavaztak a horvátokon kívül a nemzetiségűek is.

Supilo Ferenc szólásra jelentkezik.

— Pojaca! Halgasson! — kiáltozzák feléje.

Supilo Ferenc néhány horvát szóval megköveti a Házat.

Elnök: A Ház határozata tehát végre van hajtvá.

— Nem értettük!

hogy szeress!... szeress!... kövess az üdvbe, kárhózatba!

— Nem lehet!... Hisz tudja... másé vagyok... nezzel!

S kezéd nyújtottad felém. Reá tekintettem rajt' csillogott egy aranysev: ábrándjaim megöleje, szerelmem áika. De nem józanodom ki.

Kéz a kézbe, egymás szemébe nézve... levontam lassan ujjaidról a gyűrűt, belevettem az ezüstös vízbe.

— Így sem!... Honka!

Reszkettél. Kebled pihogott, szemed ellhomályosult s magamhoz bu talak... Még tiltakoztal... gyönyéden simultál hozzám — karjaimban tartottalak.

Egy forró csók, egy forró vallomás! Egy kősa fénynyal b az előtörő holdtól ránk tévedt, szőke fürtjed egybe folytak fekete hajammal — halovány arcomat égőre festőa lány, mi üde testedből áradt, egygyé forradva álltunk az egybe éjten: a szerelem megdicsőülése voltunk!

Tudtam et nem válunk soha. Soha!

Elindulunk, mint suhanó árnyék. Odafönn a derengő kis pontok irigyen leselkedtek, hogy — boldog akartam lenni.

Csak mentünk, mentünk előre. Hűvös

szél támadt, összeborzongtál, mind szorosabban tapadtál hozzám, de szó nem jött ajkamra ebben álmodánk.

Egy átható hang sivitott keresztül a fákon.

— Honka! felébredtünk.

— Isten velem! — eltutottál, eltűntél a szemem eől, elfődtek a bokrok s ott álltam újra egyedül — mint előbb. Mint előbb! Akkor reméltem, most hittem, de mindig — szerettem.

Vihar támadt. Álltam a száguldó fergegben, hajam szemembe csapzott, fáztam — de be ül lava folyt ereimben, hisz — boldog voltam k pzelatben.

Szerel!... Ez volt minden gondolatom... Szerel!?

Találkoztunk. Derűs verőfény. Vidám társaság körében elhaladtál mellettem. Köszönetemre csak fejbiccentés volt a felelet.

— Ki az? kérdezték kíváncsian. S én még jól hallottam hatam mögött.

— Egy szegény rajongó!

— Magyarul!

Gróf Batthyány Tivadar a kereskedelmi viszonyok ideiglenes rendezéséről szóló javaslat bizottsági tárgyalásáról tesz jelentést.

Supilo Ferenc a házszabályokhoz szól magyarul és reflektál Justh Gyulanak a házszabályvitáról tegnap tett kijelentésére.

— Eljen Justh — kiáltják a horvátok.

— Eljen Justh — zug a baloldal.

Supilo Ferenc: Az elnökség álláspontja homlokegyenest ellenkező. A Ház nem lenyez, hanem a szerint jár el, hogy ki ül az előki székekben. Az előnk megengedi a horvát házszabályvitát, az alelnök parlamenti büntetnek minősíti.

Gróf Batthyány Tivadar: Ne üljetek fel, bécsi kommandóra beszél.

Supilo Ferenc: Ha lehetetlené akarják tenni a horvát beszédeket, kisereljük meg, de bátran. Mi nem félünk. Visoki sabore — folytatja horvátul — jogunk van nyelvünket használni.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Amig valaki a házszabályokat akarja megóvni, szabadon szólhat. De ha csak a rendet akarják zavarni, annak ellent fogunk állani minden eszközzel. Most nyelvi sérelemmel annak elő, midőn hónapok óta élnek vissza türelmünkkel. Exponensei olyan áramlatnak, mely integritásunk ellen irányul. Mi tehát verjük vissza ezeket a támadásokat. Most azért hozzák fel a nyelvkérdést, hogy megbontsák sorainkat. De ez nem fog sikerülni. Az adott esetekben minden előnk magaiteli megállapontját. Kéri, térjen a Ház napirendre a felszólalás felött.

Supilo Ferenc a házszabályokhoz akart szólni.

— Csak egyszer beszélhet.

Elnök: A házszabályokhoz bármikor fel lehet szólni.

Supilo Ferenc horvátul beszél a házszabályokhoz.

Szóll Kálmán személyes megtámadtatás címén reflektál Polónyi Géza beszédére. A Házról nyert megbízatása teljesítésében támadták meg. Polónyi Géza megtámadta a kvotabizottság jelentését, kétségbevonta annak hitelességét. Kifogása az, hogy a bizottságnak előbb az előadó javaslatát kellett volna tárgyalnia. A hány állítás, annyi valótlanság van Polónyi beszédében. Előadja, hogy a kvotabizottsági tárgyalás teljesen szabályszerűen járt el. Hol van az megírva, hogy az előnknek bizottsági tárgyaláson nem szabad indítványt tenni? Igenis szabad és ő meg is tette indítványát. A dolog érdemébe nem akarok beé menni.

Polónyi kifogásaira megjegyzi, hogy a jelenvoltak felsorolása nem tartozik a jegyzőkönyv tartalmához. Hogy milyen párti képviselők voltak jelen, az teljesen mellékes. Polónyi Gézának, a nagy kriminálistának figyelmébe ajánlja, hogy egyszerre vádló és bíró senki nem lehet. Ezeket akarta elmondani.

Következik a kvótajavaslat tárgyalása. **Brlies** Szvetozár horvátul beszél a javaslat ellen.

Supilo Ferenc a következő horvát szónok. A javaslat ellen beszél hosszasan. Ezután szünet következett.

Fainség Debreczenben.

Gondoskodás a szegényebb lakosságról.

Városi fa árusítása.

— december 20.

(Saját tudósítónktól.) Metsző hideg szél, az utcákon végigpustoló hó jelzi, hogy Debreczenben is beállott a tél, dacára, hogy a naptár

Mindenki siessen

a Központi Cipő és Kalap áruházba, hol egy pár férfi box-cipő 10 kor., 1 p. női box-cipő 8 korona, 1 p. férfi munka cipő 6 kor., 1 p. női jó erős viselő cipő 6 K. Központi cipő és kalap áruház Dréher söresarnok. T. 435.

tartol
olvas
nem
bizon

lottuk
Sehn
cimü
ének
czub
Antón
Alber

szerint volna még hátra néhány őszi nap. Dideregve siet végig az utcán az, akit ügyes-bajos dolga kiűz a meleg szobából.

Bizony itt a tél és minden nyomorúsága, amelyek közül egyik legnagyobb a fagyasztó hideg. Ez ellen küzd most Debrecen lakosságának háromnegyed része megfeszített erővel. Mert valóban megfeszített erő kell ahhoz, hogy elő tudja teremteni kiki a megélhetés mai nehéz idején a megdrágult élelem, lakás, ruházat mellett a szintén aránytalan mértékben megdrágult fűtőanyagot, a fát.

A helybeli fapiac drágaságát az őszi elején ugyan némiképen mérsékelte a város, mikor megkezdte a városi fa elárúsítást, de — sajnos — a városi fa hamar elfogyott és a közönség újra kénytelen volt tetemesen drágábban megfizetni a fát, mint a városnál.

Most azonban, hogy beállott a tél, a város szegényebb osztályát erősen fenyegeti a fajség nyomorúsága, mert ez az osztály, éppen vagy szegénységénél fogva, annak idején nem szerezte be a mérsékelt árú városi fakészletből a faszükségét, mivel tudvalevő dolog, hogy a szegény munkás vagy iparos ember nem hogy a holnapról tudna előre gondoskodni, de sokszor a ma szükségletét sem tudja fedezni és így volt a fával is, amelyet csak az ellenállhatatlan hideg kényszerítő hatása alatt szerez be.

Ez az ellenállhatatlan téli fagy már erősen fenyeget és csak most főpreng a szegényebb néposztály azon, hogyan juthatna olcsó fához, mert még olcsó faárak mellett is súlyos anyagi csapás reánézve a két, vagy három kemény téli hónap, amelyet fűtés nélkül áttelelni emberi lehetetlenség.

A városi tanács nem is nézi tétlenül a szegény lakosságot fenyegető nyomorúságot, hanem újra meg fogja kezdeni a városi fa elárúsítást, csak várja Török Gábor főrdész jelentését arról, hogy a város erdejében újabban vágott fákat beszállíttatta a városi raktárakba.

A városi tanács ugyanis, mikor ősszel beszüntette a faelárúsítást, részben azért tette, hogy a fakészlet egy részét megtartsa a közönség számára a télre. Ugy értesülünk, hogy a faelárúsítást a jövő hónap elején kezdik meg újra a városnál.

A csütörtöki felolvasó-est.

Utolsó az évadban.

dec. 20.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délután tartották meg ebben az évadban utolsó felolvasó-estélyt, mely semmiféle tekintetben nem maradt mögötte a többinek, sőt talán bizonyos tekintetben túlszárnyalták azokat.

Első számként a vegyes énekkart hallottuk, mely a színházi zenekar kíséretében Schnabel J. „Transeanus usque Bethlehem” című fenségesen szép melódiákkal bővelkedő énekszámát adta elő. Az énekkarban Karczub Dénesné, Motesitzky Stefánia, Zsray Antónia, Juhász Erzsike, Adamek Hermin, Alber Lujza, Adamek Gizella, Guró Vilma

urhölgyek s Kőkeri Gusztáv, Balogh György, Husz Lajos, Freész Endre, Papay János és Szendrő Sándor urak szerepeltek, akik oly pompás és összevágó együttest adtak, hogy aztán percekig zúgott a taps és éljenvihar.

Nagy tetszéssel fogadta a közönség Gácsér Józsefnek, a siketnéma intézet igazgatójának érdekes tárgyu, vonzó szabad előadását.

Aztán a szintársulat két kedvelt tagja lépett a pódiumra. Mártonfalvy György zongorakísérete mellett Bay László énekelt népdalokat igen szépen és kifejezően. A hallgatóság kétszer is megisméltette az énekszámokat. Igen szépen hegedült Goroncsó Henrik ur is.

Az estnek mondhatni fénypontja Pávay Boriska urcsány énekszáma volt. Pávay Boriska operette és magyar dalokat énekelt igéző szépen. Selymes szép hangja ugyszólván elbűvölte a közönséget, mely percekig tapsolt a szereplőnek, kinek fényes tehetsége már színpadon is érvényesült.

Az estet Miksa Rezső vig monológja, illetve Husz Lajos tanár felolvasása zárta be. Husz Lajos Mih. loviés Jenőnek egy pompás, igen szép elbeszélését olvasta fel „Karácsonyi történet” címen.

Ezután a fényes előkelő közönség, mely teljesen megtöltötte a főgimnázium tágas dísztermét, egy kellemesen eltöltött est emlékével távozott, a jövő évi viszonylatásig búcsút mondva az általánosan kedvelt felolvasó esteknek, melyeknek első ciklusa záródott be tegnap.

VILÁGHIRŰ
BORSALINO
KALAPOK
FEKETEENEL.

Debreceni primadonnából

budapesti libaskofa.

Thurzó Iлона sorsa.

— december 20.

(Saját tudósítónktól.) A primadonnák eddig legfeljebb elgázolták a libákat, Thurzó Iлона, a volt debreceni primadonnáé az érdem, az elsőség és a babékoszoru: ő szegény tömi a libákat. Szólnokon tömi és Budapestben a vásárcsarnokban adta el.

Thurzó Iлона igen tehetséges és ünnepelelt énekesnő volt a vidéken. Komjáthy János igazgatósága alatt nagy sikerei voltak a debreceni színházban. Szépen fejlődő művészi készségének nagy jövőt jósoltak s mint énekesnőt nagyszerű opera előadások tapsorokan emlékei fűtők a debreceni közönséghez.

Később felkerült a fővárosba s aztán férjhez ment és multak az évek, libák jöttek, libák mentek és most Thurzó Iлона a vásárcsarnokban — mit szépségek, nincs benne semmi — libaskofa.

A napokban megintervjuolta egy fővárosi hírapíró Thurzó Ilonát, aki már bizony nem libapásztorleányka. Kisérelt elbizott, de a vonásai még mindig szépek, kedves babaarca lehetett. A következőket mondotta el lágy, kellemesen csengő hangján:

— Bizony, bizony, libaskofa lettem. Nagy énekesnőnek indultam, itt kezdtem a fővárosban a Népszínházban. Dianában léptem fel először. Legnagyobb sikereimet Debrecenben Komjáthy társulatánál arattam. Lemert szerepeim voltak Hunyadi Lászlóban Gara Mária, a Czigánybáróban Szaffi, a Kis sőkevény, Nebánysvirág, Görög rabszolga és még száz más. Rajongott értem Nyiregyháza. Mármarosziget, Kaposvár, Pécs, Szólnok, amíg utolsó stációnon férjhez mentem Vezéry Odónhoz. Somogyinál még másfél éve játszottam. Hja, ilyen az élet! Hatszáz forint fizetésem volt már és ott hagytam a dícsőséget, a babérokat és a hatszáz forintot.

— Ah, sokat veszített nagyság! — mondta a hírlapíró.

— Sokat? — felelte fájdalmas mosollyal Thurzó Iлона. — Sokat! Lement a liba ára, négyszáz forintomba van a szegény...

— Ennyit mondott Thurzó Ilon. Sietett haza — libatömésre.

Színház.

MŰSOR:

Pénteken: Sevillai borbély bohózat A bérletben.

Szombaton: Báلكirálynő operette ujdonság B bérletben.

Vasárnap délután: János vitéz operette bérletszünetben.

Vasárnap este: Báلكirálynő operette kis bérletben.

* **Sevillai borbély.** Ma este kerül színre Baumarcis kitűnő vigjátéka, a Sevillai borbély. A vigjáték kedves, mulattató jeleneteivel, érdekes eseményeivel mindvégig lekoti a közönség figyelmét. Hatása felvonásról felvonásra fonódik s a közönség teljes meglepéssel hagyja el a színházat. A darab főszerepét Zilahy Gyula játssza. Rajta kívül nagyobb szerepet játszanak Ternyei Lajos, Árkosi Vilmos, Szabó Irma, Békés Gyula s ib. Az előadás közben Irmay Béla dirigálása mellett nagy hangverseny folyik le, amelynek műsora a következő: 1. Előzene: Eljen az élet, Kövesítő. 2. Az I. felvonás után: Vig cimborák, keringő Zistrától. 3. A II. felvonás után: Üdvözlét Amerikából, polka. A Pikoló-szólót Graspointer Antal játssza, utána Vihargalopp.

* **Az Uranus színház mai új műsora:** 1. Ördögi utazás. Bohózat. 2. A kémnő. Dráma. 3. A hajóvesztő szer. Bohózat. 4. Egy angol hadihajó vízrebocsása. Látványosság. 5. A férj kegyetlenségei. Dráma. 6. Az ördög fia. Nagy látványosság. Műsorváltozás fentartva. Előadások: Hetköznapi este 6, 7, 8 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap d. u. 3-tól este 11-ig óránként. Helyárak mint rendszeren. — Előkészületben: „Jézus élete és halála” című hatalmas bibliai dráma, Oberamergani Passiójáték. Jézus születése, gyermekora, élete, kinszenvedése, halála és menybe menetele, melynek bemutatás előadása dec. hó 23-án, hétfőn este lesz a 6, 7, 8 és 9 óras előadásokon.

* **Gyermekelőadás karácsony délutánján.** Kedden karácsonyt megelőző délután Zilahy nagy örömet szerez a gyermekeknek. Mig a szülők a karácsonyfa elkészítésével lesznek elfoglalva, addig a gyermekek számára a színházban gyermek előadás lesz. Színre kerül a *Hó fehérke és a hét törpe*, az a gyönyörű regéjáték, amely a gyermekek lelki világában iratott. A keddi előadás délután 3 órakor kezdődik.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap két előadás lesz színházunkban. Délután János vitéz kerül színre, a címszerepben Zilahy Gyulával, este másodszer játsszák a Báلكirálynő operette ujdonságot.

* **Az „Uranus” színház igazgatósága** nagyban készül az Oberamergani híres Passiójáték „Jézus születése, gyermekora, élete, kinszenvedése, halála és menybe menetele” 1500 méter hosszú, gyönyörűen színezett kép bemutatására, mely a „Karácsony” című aktuális képpel először hétfőn, december hó 23-án az összes előadásokon kerül bemutatásra. A gyönyörű bemutatás iránt az egész városban általános az érdeklődés. Készülnek is reá erősen, sőt már tekintélyes számmal le is foglaltak páholyokat és elsőrendű helyeket.

Egy urasszony halála.

Tafler Ignácné meghalt.

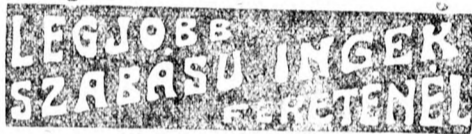
december 20.

(Saját tudósítónktól.) A város hölgy társadalmának egy ismert és nagy tiszteletben álló tagja hunyt el tegnap. Tafler Ignác földművelő neje, Tafler Ignácné, leányneven Weisz Lina, tegnap reggel 9 órakor meghalt. Az elhunyt urasszony hosszú ideig betegeskedett, míg végre a halál tegnap megváltotta szenvedéseitől.

Tafler Ignácné 50 évet élt, éppen házasságának harminc éves évfordulója előtt ragadta el a halál szeretetét férje és gyermekei mellet. Halála nagy kiterjedésű rokonságát mély gyászba borította, de nagy részvétet kellett arasszerte is.

A család a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Tafler Ignác mint férj egy a maga, mint az elhunyt nővérei Weiss Léwyné szül. Weisz Katica és Wechsler Adolfné szül. Weisz Róza, valamint az egész rokonság nevében is fájdalomtelt szívvel jelenti, hogy forrón szeretett neje Tafler Ignácné szül. Weisz Lina életének 49 ik, házasságának 30 ik évében, folyó hó 19-én hosszú szenvedés után jó lelkét kilehelte. A megboldogult hült tetemei a Deák Ferenc-utca 11-ik sz. gyászháztól folyó hó 20-án délelőtt 10 órakor fognak az izz. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Debrecen, 1907. december hó 19-én. Aldás és béke hamvaira!

Kik az adópénztárrablók?

Letartóztattak egy földbirtokost is.

Házkutatások Dorogon.

— december 20.

(Saját tudósítónktól.) A dorogi szenzációs adópénztárrablás egyike a legtitokzatosabb bűnügyeknek, melyek rendszerint felderítetlenül maradnak.

Arról már beszámoltunk, hogy legújabbban egy halvány nyomon ujjalag elindult a csendőrség, hogy elfogja a tettest, minden részletében kiderítse a bűnt, de ez nagyon elégtelennek bizonyult arra, hogy azon elindulva, kiderítsék, kik hát az adópénztár vakmerő kirablói.

Egyébként a nyomozás újabb sok érdekes részletet és döntő sulyu bizonyítékot hozott felszínre. A nyomozás és a vizsgálat már egy hete szakadatlan folyik és remélhetőleg végül is teljes eredménnyel fog végződni.

Az ügybe sok, Dorog társadalmi életében magasabb állású emberek vannak kompromittálva, de ezek valószínűleg tisztán fognak kikerülni az ellenük indított vizsgálatból.

Tegnap egész sereg házkutatás és egy letartóztatás történt a nyomozásból kifolyólag. Egy gazdag dorogi földbirtokost tartóztattak le és hozták be Debrecenbe.

A házkutatások.

A debreceni vizsgálóbíró és a vizsgálat folyama alatt szükségét

látta, hogy Hajdudorogon több embernél házkutatást tartson. Bár a letartóztatott pénztárnok, Pogácsás György nem vallott semmit, de a nyomozás adatai arra mutattak, hogy a rablásban többen is be voltak avatva, sőt talán még közreműködtek is.

A házkutatásokat tegnap tartották meg. Deésy Gyula alügyész a vizsgálóbírósegéddel kiutazott Hajdudorogra a debreceni csendőrség öt legügyesebb nyomozó közegével, Szathmáry Pál őrmesterrel, Erdei János, Ronyai Ferenc, Saeffer Béla és Szabó Lajos őrsvezetőkkel.

Összesen három helyen tartották házkutatást. Rayk főbíró, Pogácsás Györgynél, a letartóztatott volt pénztárnoknál és Ancsó György gazdálkodónál, aki apósa Pogácsásnak.

A házkutatást teljesen meglepésszerűen tartották. Ezeknél az embereknél tüvé tették az egész házat, de figyelemreméltóan gyanus dolgot csupán Pogácsás György házában fedeztek fel. Itt ugyanis egy csomó apró Wertheim szekrény kulcsot és három darab egészen finom reszelőt találtak, de ezenkívül mást semmit, ami némi kis vonatkozásban volna azzal a gyanuval, hogy a dorogi adópénztár kirablásának az elkövetője: Pogácsás György.

Az ügyész, a vizsgálóbíró és az öt csendőr ezekután még a délelőtti órákban visszajöttek Debrecenbe.

Letartóztatott földbirtokos.

A nyomozásnak másik eredménye, hogy Pogácsás sógorát, kinek Dorog határában az ugynevezett Vidi pusztán nagyterjedésű birtokai vannak, Ballács járásörmester letartóztatta.

A földbirtokos ellen sulyos gyanuok merültek fel és állítólag összeköttetésben állott azzal a lakatossal, aki az álkulcsokat csinálta. Ezeket a kulcsokat a gyanu szerint ő rendelkezte volna meg a lakatosnál és állítólag ő közvetítette és készítette elő az egész rablást.

A letartóztatott gazdálkodót tegnap behozták az ügyészség fogházába. A nyomozás tovább folyik.

Rotschildék csődbe jutottak.

Debrecenből Nyiregyházára.

Aztan a csődbe.

— december 20.

A hivatalos lap mai számában ez a hírdetés jelent meg:

25178. CSŐD 1-1.

75. A nyiregyházai kir. törvényszék, min esődbíróság előtt folyamatban levő vb. Rotschild E. és társa elleni csődügyben közhírré tétetik, hogy a felosztási terv a csődbiztos által jóváhagyatott.

Egyidejűleg felhívának a csődhitelezők, hogy a felosztási terv elleni netaláni észreveteleiket, e hirdetmény közzétételétől számított 15 nap alatt, Szunyogh Béla esődbiztoshoz adják be. Nyiregyháza, 1907. december 14. A kir. törvényszék, mint esődbíróság.

Rosz nyelvek azt állítják, hogy ez a hír a budapesti pénzpiacon nyugtalanságot

keltett. S csak később tudták volna meg, hogy a nyiregyházai Rotschildok és az igazi Rotschildok között semmiféle rokoni vagy üzleti összeköttetés nincsen.

Egyébként ez a Rotschild nem ismeretlen a debreceni közönség előtt. Mintegy egy évvel ezelőtt Debrecenben üzlete volt. A Turul cipőgyár debreceni fiókját vezette, de aztán átment Nyiregyházára, hol üzletet nyitott, de nem a legszerencsésebbül, ami azt a fenti hivatalos irás mutatja.

Hangverseny a színházban.

A cigányzenészek monstre hangversenye.

— december 20.

Érdekes színházi estben lesz része a jövő héten a debreceni közönségnek. Ez alkalommal a cigányzenészek fogják uralni a festett világot és a hegedű művészetének e napszámomai szenvedő társai érdekében szólaltatják meg a száraz fát egy nagy monstre hangverseny keretében, mely minden irányban nagy érdeklődésre tarthat számot.

Ugyanis hétfőn este a debreceni cigányzenekarok a helybeli cigányzenészek betegsegélyző egylete javára nagy monstre előadást rendeznek a színházban. A hangversenyen részt vesznek az összes debreceni cigányzenekarok, e szerint a hangverseny imponálóan hatalmas lesz.

A hangverseny közben Berczik Árpád Bálkirálynő című egyfelvonásos vígjátéka kerül színre. Az előadás bérletszünetben fog lefolyni felemelt helyárak mellett. Jegyek már a mai naptól válthatók. Az egész igazgatóság ezuton figyelmezteti a bérlelőket, hogy jegyeiket szombat délután 5 óráig tartják fent. Ezuttal az A bérlelőknek van joguk helyeiket a jelzett időig kiváltani.

A hangverseny műsora egyébként a következő:

1. Hymnus, játsszák Ráczy Károly vezetésével az összes zenekarok.
2. Magyardalok, játsszák Magyar Imre vezetésével az összes zenekarok.
3. Tell Vilmos opera nyitánya, játsszák Magyar Kálmán vezetésével az összes zenekarok.
4. Magyar dalok, Kiss Béla vezetésével játsszák az összes zenekarok.
5. Kuruc dalok, Veres Tóni vezetésével játsszák az összes zenekarok.
6. Rákóczi táborig dalja és a Rákóczi induló, Ráczy Gyula vezetésével játsszák az összes zenekarok.

A színtársulat tagjai előadják a Bálkirálynő című egyfelvonásos vígjátékot. — A helyárak — a jóékonycélra tekintettel — 25 százalékkal magasabbak. Az előadás kezdete fél 8 órakor.

A kisegítő — tolvaj.

Lopás a Bika-szállóban.

— december 20.

(Saját tudósítónktól.) Kiltész Ferenc inkább kisegítő tolvaj, mint pincér, aminek pár nappal ezelőtt felfogadták a Bika-szállóban. Két nap alatt öt rendbeli lopást követett el ez a jeles alak, aki most a rendőrség börtönében elmélkedik afelől, hogy minek is van rendőrség a vidéken.

Mert Kiltész Ferencnek nagy mulaja van. Jövője a tegnapi letartóztatás után már aligha van, de a fővárosban az elmúlt hónapok alatt szép sikert ért el a lopás terén, teljesen büntetlenül.

A bűnügyi osztályon a napokban nagyon sokan tettek feljelentést, hogy a Bika-

ban tartózkodásuk alatt ezt vagy azt ellop-
ták tőlük. A rendőrség nyomozást indított
és kiderítette, hogy a szállóban házi szarka
garazdalkodik Károly Ferenc személyében,
akit szombaton fogadtak fel.

Kitlészelt előállították a rendőrségen és
megmotozták. Nagyon sokféle tárgy került
elő ilyenformán. Egy esernyő, láncos, ezüst
éteszközök, melyek legnagyobb részben a
Bikából kerültek ki.

A Bika dísztermében a szombati és a
vasárnap mulatságok alkalmával a kíséző
ur szolgálta fel és ezt az alkalmat felhasználta
arra, hogy az őrizetlen dolgokat el-
emeje. Így jutott hozzá Veress Zoltán
urnó értékes láncosé, melyet el is zálogosít-
tott. Azonkívül a Bika étterméből különböző
ezüstműveket és megelőzőleg a Debrecen-
szalóból hozott el pár darab ezüstkannalat.
A tolvaj pincért letartóztatták, az eljá-
rás folyik ellene.

— **Kavicszállítás.** A dunaföldvár—
debrecen—máramaroszigeti állami közútra
az 1908—1910. években szükséges kavics
szállítására a f. é. december 10 én tartott
árjelésen egyedül Lehmann László debra-
ceui vállalkozó nyújtott be ajánlatot, mel-
lyet elbírálás végett felsőbb helyre terjesz-
tettek.

— **Városi mén díjlovaglason.**
Megirtuk volt annak idején, hogy
Békéssy Béla főhadnagy, az ismert
nevű sportman elkérte a várostól
díjlovaglásra a Mágán nevű városi
mént. A tanács beleegyezett a ki-
költésbe, de kívánta, hogy Béké-
ssy főhadnagy biztosította a lovat
és ezen, valamint a fuvarozási, il-
letőleg élelmezési költségekre teg-
nap ülésén 800 koronát szavazott
meg.

— **Zenészek díszelőadása a szin-
házban.** A debreceni zenészek hangverseny-
nyel egybekötött díszelőadást akarnak ren-
dezni a színházban betegsegélyző-egyesületük
javára s felvámolnak a városba, hogy
engedjék át nekik december 23-ra a szin-
házat, hogy 25 százalékos árnélissel ott
tarthassák meg a hangversenyeket. Azt is
kérték, hogy azon esti világitást díjat engedje
el a város. A tanács tegnapi ülésén foglal-
kozott a kérelemmel és kimondta, hogy a
színházat átengedi a zenészek számára, de a
gázvilágítás díját nem engedi el, mivel
szabályzatellenes volna.

— **Utea a Vénkertben.** A vén-
kerti lakosok utcát akarnak vágni
a Vénkertben. A tanács beleegyezé-
sét adta az utcanyitásban, de 16 mé-
ter széles utcát kíván, azonban a 12
méteren felül levő 4 méter széles
utcarész árát hajlandó a város
fedezni.

— **A szesz ital a hadseregben.**
Sokan azt állítják, hogy az ember szervezőjé-
nek szüksége van a szesz italra. A szesz
mértékletes élvezése élénkebbé és ügyesebbé
teszi az embert. Ezért háboruban a katoná-
nak naponta egy kevés bort, sört vagy pá-
linkát annak. Ezzel szemben az antiaikohol-
isták azt állítják, hogy a szesz feltétlenül
káros a szervezetre. A kérdés eldöntésére
nemrég a bajor hadügyminiszter München-
ben gyakorlatilag kipróbáltatta a pálinkaívás
hatását a célbalövésre. Tíz ezer lövés ered-
ményét hasonlították össze és azt találták,
hogy az egyenként külön lövő katona kevés
pálinka megivása után többet talált, jobban
lőtt, mint az egész józan legénység. Ellen-
ben a század együttes lövésénél a józan szá-
zad sokkal jobb eredményt ért el. Svédor-
szágban is végeztek e fajta céllövő próbát s
ott is tapasztalták, hogy a józan század sok-
kal biztosabban céloz.

— **A siketnémák munkái.** A
siketnéma intézetben készült női
kézimunkákat, melyek meglepő szé-
pek és izléesek, az intézet elár-
soltja Csapó utca 35. számú helyisé-
gében. A közönségnek figyelmébe
ajánljuk a szép munkákat, amelyek
igen olcsón, a bekerülési árban áru-
sítottatnak el.

— **Ongyilkosság az örömtanyán.**
Mezőtelegdi tudósítónk különös szerelmi
tragédiáról értesít. Pikó Sándor egyik mező-
telegdi éjjeli mulató tulajdonosa olthatlan
szenvedéllyel beleszeretett egy szép székely-
földi leányba. Pikó kitarthatan ígérgette a
leánynak, hogy feleségül veszi, ha hű lesz
hozá s formálisan el is jegyezte szerelmését,
de a szerelmesek közt napirenden volt a
civódás, mert a szerelmes ember folytonos
féltékenységgel gyötörte a leányt. Tegnap
ujabb heves összekoccanás támadt a szerel-
mesek közt s az elkeseredett ember emiatt
revolverrel a torkába lőtt. A súlyos n sebe-
sült öngyilkost a mezőtelegdi körorvos vette
először ápolás alá s a torkába furódott golyót
eltávolította. Reggel az életveszélyesen sérült

embert beszállították a biharmegyei közkör-
házba.

— **Felhívás a szegénysoran gyer-
mekekhez.** Az Uranus színház igazgató-
sága keres olyan iskolás kis fiú és leányo-
kat (12 éves kortól 15-ig), kik a „Menyből
az angyal, lejtött hozzáok” stb. karácsonyi
szent eneket szépen és kellemes hanggal
tudják énekelni. Akik erre vállalkoznak, je-
lentkezzenek szombaton, december hó 20-án
delután 5 órakor az Uranus színházban Sas-
utca 2. sz.

— **Bőr, peluche és selyem gallér- és
kézeldő, nakkendő-dobozok** Dávidházy Kál-
mán és Tarsa-cég készítményei, kaphatók
Aszmann Ferenc, Békés Lajos és Reiner
Mór urak férfidivat-üzletében.

— **Furosa küldemény.** Fiuméből ir-
ják: A fiumei rendőrség sajátos esetben
folytat nyomozást. Nehány hét előtt a va-
ut-hoz egy küldemény érkezett Trieszből. Egy
láda volt, amelyet Görögországba kellett
vinni továbbítani. Mintnogy Triesznek van
csak közvetlen összeköttetése Görögországgal
és nem Fiuménak, a vasut arról értesítette a
földöt, hogy rendelkezék a küldemény föl-
löt. A válasz azonban elmaradt, mire a ládát
egy fiumei szállításnak adták át. A küldemény
tartálya az ide-oda szállításnál eltört. A tar-
talom sajátos formája gyanút keltő volt,
átadák a rendőrségnek és itt kiderült, hogy
egy tökéletes bankoprés volt a láda tartalma.
A vizsgálatot erőlyesen vezetik.

— **Senti se vásároljon** addig kará-
csenyi ajándékot, amíg Aczél Henrik modern
antiquáriumát, könyv, zenemű és papirkeres-
kedését Piac-utca, a ref. kistemplomban fel-
nem kereste, ahol mindennemű képes könyvek,
ifjúsági iratok, levélpapír-dobozok, olcsó
gramfonok stb. mesés olcsó árban kaphatók.
Karácsonyi és újévi képes levelezőlapok
óriási választékban. Telefonszám 575. Tessék
a kirakatot megtekinteni.

— **Karácsonyfa díszek** és kará-
csenyifára való cukorkák legolcsóbban kap-
hatók Mayer Jenő fűszer- és csemege üzle-
tében Piac- és Széchenyi-utcák sarkán.

— **Kugler cukorkák** eredeti csoma-
golásban 1 és fel 1 kilogrammos fadobozok-
ban, valamint színházi papírsomagokban
kaphatók Hegedűs és Sándor cegnél Kossuth-
utca 11. szám.

— **Az Uranus színház műsora.** Tisz-
telettel értesítjük a n. é. közönséget arról,
hogy a mindennapi előadásaink műsora a
mai naptól kezdve a színházi rovatoan fog
megjelenni mindennap, amit a n. é. közön-
ség b. figyelmébe ajánlunk és szíves párfö-
gásukat tisztelettel kéjük. Az „Uranus”
igazgatója.

— **Tolvaj oreléd.** A napokban André
Ezter Széchenyi-utca 32. szám alatti lakos
feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeret-
len tettes 80 korona értékű ruhaneműt el-
lopta. A rendőrség megindította a nyomozást
és elfogta a tettest Hegyes Racnel cseléd-
leány személyében, kit letartóztattak. Holnap
átadják az ügyészségnek.

**Kiknek emelik fel
a fizetését!? Azoknak, kik
előbb meggyőződnek arról, hogy
Mentze Henrik újdonságok áru-
házában a legszebb és legolcsóbb
péncz-, szivar- és cigarettatárcák
kaphatók.**

Valódi ezüst éteszközök
a legjutányosabb árban
Halász Nándor
ékszerésznél
Debreczen, Piac-u. 24. sz.

A „DEBRECZEN”
karácsonyi száma érdekes tartalommal
nyolcezer példányban
jelenik meg, amiért az hirdetések
közlésére is kiválóan alkalmas. — Hir-
detések fölvetetnek a kiadóhivatalban.
Arany János-u. 2. (Hungária épület.)

Hírek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-
hivatala Arany János-utca 2. (Hungária
épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok
... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Csillag az egyen- ruhákra.

A rendőrtisztek új egyenruhája.
dec. 20.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni rend-
őrtisztviselők egyenruhája nem mindenben
felelt meg a kívánalmaknak, aminek a kö-
vetkezésképpen az lett, hogy a tisztviselők a
rendőrbiztosokon kívül nem szívesen viselték
egyenruhájukat, amely bizony nem parisi
szabás és elegancia után készült, csöppet sem
volt tetszetős és kényelmes.

Ezeket a ruha-mizéiákon segített a
városi tanács, mikor egyik minapi határozat-
ával bizonyos változásokat rendelt el, illetve
állapított meg az egyenruhára vonatkozó ag.

A változásnak főbb része, hogy a zub-
ony gallérjáról lekerül az ugynevezett stráf
és csillagot kapnak helyébe. A rendőrbizto-
sok három ezüst csillagot, a rendőrfogalma-
zók két arany és a kapitányok három arany
csillagot kapnak.

A kard is nemesebb acélból lesz ké-
szítve, mert a mostani nagyon törékeny és
otromba.

Azonkívül magán a ruhán is lesz némi
változtatás, a szín és a szabás tekintetében.
A csizmát a kötelező viseletből elvetik és
kelyébe cipőt hoznak.

Számtalan újítás és javítást eszközöl-
nek még az egyenruhán, amely most már
bizonyára meggyeri viselőiknek is a tet-
szését.

— **Tanyai iskolai tanító va-
lasztás.** A város által felállított két
tanyai iskola tanítói állására pályá-
zatot hirdetett a város. A pályázatra
24 kérvény érkezett be. A tanító
választás ma délelőtt fog végbe-
menni a városházán.

Lássa kérem, ez az egész titok:

okosan megelőzni! Ez minden életkörülmény közt az egészség minden kérdésében. Ki azonban ködös évszakban meghűtés ellen óvakodni akar, az sohasem csalódik, ha Fáy-féle vagy ódi Soden-i ásványvizit használ. De ha egy meghűlés hirtelen jön, akkor természetesen rögtön Fáy-féle valódi Sodenit kell venni. Kapható minden gyógytár, droguéria és ásványvízüzletben, doboza K 1.25-ért. Utazatoktól óvakodjunk, bármily különözüeknek vagy iznikülnek ajánlanák azt.

Főraktár Debreczenben **Jósa és Jóna** droguéria.

Elrabolta a saját fiát.

Különös történet.

— december 20.

(Fővárosi tudósítónktól.) Meitner Jakab budapesti kereskedőnek nagyon rosszul ment a dolga és elhatározta, hogy kivándorol Amerikába szerencsét próbálni.

Az volt a terve, hogy kimegy és ha csak lehetséges, hamarosan kihozza feleségét és gyermekét is. Meitner nagyon szerette fiacskáját és legfőbb vágya az volt, hogy mielőbb ismét egyesülhessen vele.

Ez a vágyakozás megacélozta munkáját és Meitner mihamar abba a helyzetbe jutott, hogy feleségének és gyermekének a hajójegyet meg tudta küldeni.

Ekkor azonban keserű csalódás érte. A felesége nem akart utána menni a tengeren túlra. Mikor pedig Meitner utazott az utazást, azt a választ kapta, hogy felesége válik tőle, mert Amerikába nem megy, a férjéről, aki őt elhagyta, már tudni sem akar. Meitner ekkor azt követelte, hogy ha az asszony nem akar jönni, de a fiacskáját küldje el hozzá. Azt felelte neki:

— Semmi köze hozzá.

Meitnernek elment haza szüleihez Osgyára és magával vitte a hat éves Zoltánt is.

A múlt hó végén a gyermek kiment az utcára és többé nem tért vissza.

A csendőrség sokáig nyomozott utána, amíg megállapította, hogy egy jól öltözött ember a gyermeket kezénél fogva vezette a falu keresztlé, maj karjába vette és úgy sietett az őt a falu végén váró kocsis felé, amelyen a gyermekkel elhajtott.

A faluból egy-két ember látta, amikor egy idegen ember viszi a Meitner-gyermeket, de a fiú ölelte és csókolgatta ezt az embert, így hát rosszra nem gondolhattak.

A személyleírásból egész bizonyossággal megállapítható, hogy a gyermeket saját atyja rabolta el, aki azért jött át Amerikából. Miután pedig ez a gyermekrablás november vége felé történt, igen valószínű, Meitner az 5 kis fiával már szerencsésen kikerült Amerikába.

Most aztán az asszony el is fog menni fiacskája után és Meitner Jakab elérte a célját.

Harden megjelent a tárgyaláson.

Harden—Moltke pör.

Berlin, december 19.

Óriási feszültséggel várta Berlin közönsége a mára kitűzött Harden—Moltke pör tárgyalását. Tegnap még problematikus volt, hogy Harden Miksa megjelenhet-e a tárgyaláson. Az orvosok kijelentették tegnap, hogy Harden állapotában sem rosszabbodás, sem javulás nem következett be. A mellhártyagyulladás, melyben Harden szenved, nagy fájdalmakat okozott neki tegnap. A köhögése is oly nagyfokú volt, hogy beszélni is alig tudott.

Ilyen körülmények közt csak arról lehetett szó, hogy tegnapról mára nem emelkedik-e a hőmérséklete oly nagy fokra, hogy egyáltalában megakadályozhatja a megjelenésben. Harden kijelentette tegnap, hogy akármi is az állapota, ő okvetlenül meg fog jelenni a tárgyaláson. Akik Hardant ösmerték, bizonyosra vették, hogy szavának állni fog.

Ebben a főtérülésükben nem is csalókoztak. Minthogy Harden akaratszilárdságában bíztak, óriási volt a tolongás a törvényszéki épület előtt. A terem zsúfolásig megtelt.

A feszültség tetőfokára lépett, amikor Harden bundába burkolózva megjelent.

Leült a számára kijelölt helyre, a bundát azonban nem vette le. A köhögés minden percében elővette. Szavát alig lehetett hallani. Arcán, testtartásán minden ember észrevette, hogy szenved.

Az elnök kijelentette, hogy mindent el fog követni Harden kimelésére.

Távirat és telefon.

A delegáció utazásához.

Budapest, december 19. Ma alakult meg a delegáció. Elnöke gróf Buthányi Tivadár lett, alelnöke Zichy Géza gróf. A delegáció holnap délután utazik Bécsbe.

Affér Wekerle és Polónyi között.

Budapest, december 19. Kinos incidens keletkezett ma a Ház folyosóján Wekerle Sándor miniszterelnök és Polónyi Géza között. Wekerle ugyanis mai képviselőházi beszédében Polónyi beszédére való válaszában azt a kijelentést tette, hogy kétféle politikust ismer olyat, akit a közérdek vezet és olyat, akit a magán, a személyes érdek. A beszéd végétél Polónyi izgatottan kérdezte meg Wekerlét a foyosón.

— En rám értetted ezt?

A miniszterelnök válasz helyett legyintett a kezével.

Polónyi erre indulatosan szólalt meg.

— Választ kérek, hogy azt a célzást én rám értetted-e?

— Reád is! válaszolt Wekerle.

— Ez becstelenség! Kiáltotta magán kívül Polónyi.

A heves párbeszédnek sokan voltak tanúi. Ugy hirdik, hogy az ügynek lovagias folytatása lesz.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, dec. 19. A képviselőház mai ülésének végén Vázsonyi Vilmos beszélt a javaslattal ellen s ezután elnök bezárta a vitát. Vázsonyi beszédére Apponyi reflektált majd Wekerle miniszterelnök válaszolt Polónyi Géza támadásaira, kijelentve, hogy a kiegyezésben foglalt előnyökért meg kell szavazni a kvótát. Az ülés 3 órakor ért véget.

A perzsa forradalom.

Berlin, december 19. A „Berliner Tagbl.”-nak jelentik Teheránból: A sah megígérte a külföldi követeknek, hogy amennyire csak lehet, minden további vérontás elkerülésére fog törekedni. Eppen most beszéltem a parlament elnökével. Nézete szerint a helyzet komoly, de a szabadelvűekre nézve kedvező.

A nagyhatalmak egymásközi viszonya.

Páris, december 18. Sir Charles Dilke volt angol miniszter itt beszédet mondott, amelyben a nagyhatalmaknak egymásközi viszonyáról nyilatkozott. 1887 óta Olaszország a közép-európai hatalmasságokkal kötött szövetsége és az Angolországgal létrejött meg egyezés folytán a nemzetközi politika sarkkövévé vált. Franciaország Marokkóban privilegizált állást foglal el Spanyolország és Angolország hozzájárulása és a többi érdekelt hatalmak meg egyezése alapján. Általános az a meggyőződés, hogy Franciaország képes korlátot szabni a fanatizmusnak. A hági konferenciára vonatkozólag megjegyezte itt a szónok, hogy 1871 óta egyik nagyhatalom sem szándékozott komolyan háborút indítani. Ennek ellenére a most érvényben levő államszövetségek és meg egyezések bizonyos mértékben alkalmasak arra, hogy ellenségeskedések kitörését meggátolják.

Elhunyt ref püspök.

Kolozsvár, december 19. Ma délután Bartók ref. püspök itten elhunyt. Az ősz püspök halála nagy részvétet keltett mindenfelé.

Oroszországból.

Pétervár, dec. 19. (P. T. Ü.) A hadügyminiszterhez intézett cári leirat kifejti, hogy a cár egyik legfőbb gondja a birodalom fegyveres hatalmának meg erősítése és hogy a cár már az intézkedések egész sorát rendelte el a kozszatonak letviszonyaik javítására. Elismeri, hogy a tisztikar anyagi helyzete is javítást igényel. Habár a legutóbbi évek szomorú eseményei ártottak a birodalom jólétének és súlyos áldozatokat, valamint a pénzügyi eszközök legszélsőbb megfeszítését követelték és habár e körülmények az állami kiadásokat lényegesen emelték, mégis felhívul szükséges, hogy a tisztii fizetések 1909 január 14-től emeltessenek.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség.

Máramarossziget, december 19. Borzalmas szerencsétlenség történt ma a közeli Szakolcán. Sajovics fakereskedő ugyanis a szakolcai iparvasuton 30 munkást akart Hosszszumezóra szállítani, de a fékhez nem értett s így az iparvasuti kocsi örületes sebességgel elszabadult a lejtős talajon. A munkások közül egy leesett a kocsiról és szörnyet halt, husz pedig súlyosan megsebesült.

Rejtélyes halál.

Budapest, dec. 19. Mészáros Etele honvédezdorvos rejtélyes halála ügyében ma érdekes fordulat történt. A budapesti rendőrségen megjelent az a hölgy, aki az ezredorvos halálakor a lakásán tartózkodott. A hölgy azt vallotta a rendőrségen, hogy ő Mészáros haláláról csak a lapokban értesült. A nő nevét a rendőrség mely titokban tartja. Mészáros boncolásától az orvosok megállapították, hogy halálát izgalomból eredő vérululás okozta.

Kiadja: a „Debreczen” Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

KARÁCSONYI VÁSÁR!

A legújabb modern arany- és ezüst brillians ékszer, alkalmi tárgyak, férfi- és női finom zseborák legolcsóbban beszerezhetők a már 22 év óta fennálló és megbízható

Kostya János

ékszer-üzletében Debreczen, Széchenyi-utca 1. szám a., a ref. kistemplom mellett. Javításokat, megrendeléseket a legolcsóbb árért pontosan készítem. Lelkiismeretes kiszolgálás. — Kérem a n. é. közönség b. párfogását.

Riesz Lipót cukrász
DEBRECZEN.

Allndó kiállítás finom cukorkák és teasüteményekben.

MEGJELENT!

Debreceni Képes Kalendárium.

Kapható a város könyvnyomdájában, minden papír- és könyvüzletben és a tözsdékben. Ára 1 korona.

ADRIA

halkonserv és halfüstölő-gyár

DEBRECZEN.

Főraktár: **BUDAPEST.**

Különlegességek: Orosz szardiniák, marinált heringek, mindenféle csemege áruk, Bismark heringek, göngölt, fűszerezett, fillett és kocsonyázott heringek, korona szardiniák, halsaláta. Büchling, Anchovis, Sprottni, Füstölt vöröshusu rajnai lazanc. Valódi strahlsundi marinált heringek.

o Kérjen árjegyzéket. o
Naponta friss Bückling.

14—16 éves

kifutó fiuk havi fizetésel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungaria kávéház).

„Bankegyesület Részvénytársaság”

Debreczen, Plac-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival. Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb. Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra. Előleget ad értékpapírokra, árukra stb. Átvész tőzsdei megbízásokat. Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre és vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság,

Kulesár József bronzműves.

DEBRECZEN, Szent Anna-utca 6. szám.

Készít mindennemű

sárgaréz és bronzárukat,

légszesz, acetylen és villamos csillárokat. Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra, vagy légszesz és villamosra (combináltra).

Uj átalakításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad, gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl.

Levelező-lapon tessék értesíteni, házhoz megyek a munkát átvenni

646

Karácsonyi sütemények, krémek, parfaik és fagyaitok.

Urasszonyok figyelmébe.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni arra, hogy a **KARÁCSONYI ÜNNEPEKRE** diós és mákos parkók, kslacsok, kuglófok, krémek, parfaik, fagyaitok, sütemények finom készítését elvállalom és pontosan a megrendelt órára hazaszállítom. Karácsonyfa díszek, cukorkák, ajándékok nagy raktárát rendeztem be. Szives megrendelést kér tisztelettel

BUDAI KÁROLY cukrászata

Piac-utca 9. sz. Csanak ház.

Karácsonyi és ujévi ünnepekre

felhívjuk az igen tisztelt fogyasztó közönséget valódi Orosz tea nagy választékban érkezett különlegességekre és kiváló finom teasüteményekre, valamint valódi Angol. belföldi rum és tisztán kezelt borainkra, u. m. Budai, Sashegyi vörös, Magyar, Rizling, Leányka, Somlyai, Nesz mélyi Magyar asszu, Magyarádi stb. — Dus választék színházi és csokoládé bonbonokban. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve vagyunk kiváló tisztelettel

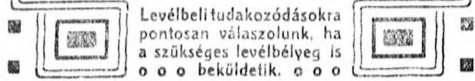
Szepessy Dezső és Társa

Kossuth-u. 17. Színházzal szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeltudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Első dus választéku előnyomdában legújabb női kézimunkák saját kötési harisnyák dus választékban Füstös Dezső női kézimunka és előnyomda üzlete Piac-utca 12. Harisoyafejelési vállalat.

Takarítást vállal jutányosan Té. lási Juliánna Hadházi-u. 23.

50-90 %-os rendkívüli leszállítás Fűvészkert-utca 14. sz. alatt Mielott karácsonyi vagy bármily aláalmi ajándékot vásárolna, el ne mulassza felkeresni a Hamathy könyvkereskedését Fűvészkert-u. 14. Díszművek, regények, ifjúsági könyvek, diszkótésű zsoltárok, Réve z, Tompa, Szasz, Dobos, Hoek imakönyvek, zeneművek, szakácskönyvek; Emők, képeklap és bélyegalbumok, finom magy., franciá levé papírok, családi dobozok, képeslapok, olaj aquarel és vízfesték dobozok, festővásznak, esetek, asztali tentatartók, zsebké-ek, zsebírónok, egészségi szivarkahüvelyek, hegedűfelszerelések, karácsonyfadíszek s még sok fel nem sorolt ajándéktárgyak, dus választékban, most rendkívüli árleszállítással kaphatók. Könyvjegyzék ingyen.

Valódi olasz hegedű, jókarban eladó. Cim a kiadóban.

Földvári L.

Debreceni Első Elektrotechnikai gyárja Kossuth-u. 1. Gyárt és árusít mindenféle elektrotechnikai cikkeket. Berendez lakások, üzletek és üzletek és gyárak részére; Villamos világítást, erőátvitelt, házi és magán telefonokat, villamhárítókat és villamos csengőket, ennek javítását és évi jókarban tartását, legjutányosabban eszközi. Saját mo. orrelvel berendezett, rézesizolás, n. bekezes és galvanizálás. Villamos zsblánjak K 170-től. — Képes árjegyzék ingyen.

Keresek tágas butorozott szobát parkettel, gáz vagy villanyvilágítással. Cim a kiadóban.

Kiadó szépen butorozott utcai szoba előszobával Elymalom-u. 4. Ugyanott szerzősámának való akácia eladó.

Fiatl házspár, kik egy jónévű grófnál hosszabb ideig szolgáltak, megfelelő állást keresnek. A fe eség szakácsnénak vagy gazdaszonyinak alkalmazható. A férj elfogad irodaszolgái vagy pénzbeszedő állást is, eseeleg óvadékkal. Cim a kiadóban.

Kanári madarak finom változatos hangfutammokkal éneklők, olcsón beszerezhető Péterfia utca 26.

Valódi takszli (patkányfogó) kutya 3 drb. eladó Széchenyi-u. 32. sz.

Butorok teljesen jó karban levők eladók Darabos-u. 59. (udvarban.)

Egy utcai elegánsan butorozott szoba, gáz világítással, magános uri embernek kiadó Széchenyi-u. 32.

Termelés megszüntetése miatt 60 ölnyi jókarban levő előrás szerinti dohány-pajtam olcsón eladó Gálos Petri községben Gálos Albernél.

Csinosan butorozott szoba kiadó, Darabos-utca 28. alatt.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanellek, barhetek, fekete- és szines selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek

Francia P. D. jegyű fűzők,

Arefátyol, divatóvek, gyöngy és bőr díszításkák.

Menyasszonyi selymek,

koszoruk és fátjyok

legolcsóbb szabott árban!

Szőrme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben métere 6 forintól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

jutta, spárpa, hollandi, kiddermünster, tapesztry, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szövetek s creppek,

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők, szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműek

vászon, siffon és batiszt női ingek, nadrágok, hálókötösök és alsósoknyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem luszter és cloth alsósoknyák, kásmir és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek és lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatzebkendők.

Alsó tricot ingek,

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben.

Férfi ruha-szövetek magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló belés áruk. Harisnyák, keztjűk, nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban.

Szabó Lajos Fiai

divat, vászon, és szőnyegraktára DEBRECZEN, Rózsá-utca 1. sz. Alapított 1842. évben.

Donogan és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Oriási szőnyegraktár.

Függönyök, ágy- és asztalterítők, linoleum, bőrvásznak, flanel takarók.

Valódi perzsa szőnyegekben óriási választék!

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősége (Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Villágítótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568.

A idel

karácsonyi vásárunk

mely az eddigieket mind felülmulja megkezdődött.

Eladásra kerülnek: rendkívüli leszállított árak mellett.

Bluz selymek	85 krtól
Francia Delinek	57 "
Francia flanellek	65 "
Dupla széles szövetek	39 "
Fekete Divat szövetek	68 "
Jó mosó Batisztok	23 "
Jó mosó Cretonok	23 "
Jó mosó Barhetek	21 "

Nagy választék és kiténő minőségek.

Boszoay J. és Társa

divatáruházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-

ojtásokat, heréléseket, tu-

berkulinozási eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiókat.

Debrecen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.